

Ф. ГАРСИЯ ПАВОН
СМУТ В ЦАРСТВОТО НА
МОРФЕЙ

Превод от испански: Александра Каназирска, 1976

chitanka.info

Най-сетне човечеството намери начин хората да бъдат приспивани за толкова време, за колкото пожелаят. Когато откритието стана известно, мнозина започнаха да го ползват. Сега вече при скръб, фалит, любовна мъка или просто от скука хората намираха прибежище във „временната смърт“.

Всичко това стана, когато бе открито веществото „синя морфила В“. „Морфила“ позволяваше да заспиш за какъвто си искаш срок — от двадесет и четири часа до двадесет и пет години, в зависимост от приетата доза. Веществото не само беше съвършено безвредно, но и притежаваше неоспорими целебни свойства. По време на съня, предизвикан от този препарат, човек не старееше, всички жизнено важни органи си отдъхваха и този отдих им действуваше оздравително. Дори най-тежките заболявания почти изчезваха след съответната доза сън.

Желаещите да заспят бяха толкова много, че държавата, местните власти, а после и частни лица започнаха да строят огромни морфисанаториуми (населението ги наричаше за по-кратко морфилии).

Появи се най-обширно законодателство, което подробно регламентираше всички случаи за употреба на новото средство. За семейните се изискваше съгласието на съпруга (или съпругата), а за децата, ако бяха непълнолетни — разрешение от родителите им. Държавните служители се нуждаеха от съгласието на началството, а за всички граждани без изключение изкуственият сън трябваше да се нормира, защото постъпването в морфилиите изведнъж прие масов характер и това застраши икономиката.

По целия свят морфисанаториумите бяха уредени по един и същ начин: множество разклоняващи се галерии от алуминий и мрамор, а в средата кръгло фоайе, от което всички галерии се виждаха отлично. Една врата свързваше фоайето с административните помещения. От двете страни на всяка галерия бяха разположени в няколко хоризонтални реда остъклени ниши. Във всяка ниша, облечен в сива туника и осветен от слаба светлина, лежеше по гръб неподвижен сомнонавт. Очите му бяха затворени, ръцете опънати до тялото. Но кожата не беше смъртнобледа — виждаше се че животът не го е напуснал. В нишите се поддържаше постоянна температура 18 градуса Целзий, а вентилационни устройства подаваха кислород. В галериите

цареше пълна тишина. На всяка ниша имаше табелка с номера, трите имена, възрастта на сомноавта и срока за сън.

Изобщо галериите правеха впечатление на гробище с множество гробници или на огромни операционни, където хиляди болни под пълна упойка очакват операция.

Всяка сутрин прииждаха поредните сомноавти. Те прекарваха осемчасов режим без храна и вода, промиваха ги грижливо отвътре и отвън, а после им впръскваха със спринцовка съответната доза „синя морфила В“. След няколко секунди настъпваше сънят. Обличаха сомноавта в сива туника, слагаха го да легне и с подемно устройство го преместваха в определената за него ниша.

По-интересно от заспиването беше пробуждането. Всеки ден специални кибернетични часовници показваха кой трябва да бъде събуден. Малко преди това изваждаха сомноавта от нишата му, пренасяха го на обикновен креват и тук под надзора на медицинската сестра той оставаше до събудяването си. Отваряйки очи, отначало оставаше известно време неподвижен, после мускулите му отново придобиваха способността да се свиват и тогава сестрата го повдигаше да седне. Постепенно започваше да функционира мозъкът. Щом произнесеше първите си думи сестрата въвеждаше роднините му, за да отговорят те на първите му въпроси (у всички сомноавти въпросите бяха горе-долу еднакви). Два часа след събудяването го превозваха с линейка до дома му и там той окончателно идваше на себе си. След една седмица экс-сомноавтът вече водеше напълно нормален живот.

За тези, които нямаха роднини и близки да ги очакват, към морфисанаториумите имаше „дом за адаптиране“, където в кратки курсове сомноавтите се запознаваха с измененията, настъпили в света през време на съня им.

Събудилите се бяха склонни да гледат на себе си като на възкръснали. Не си струва да отегчаваме читателите с подробни описания на всичките им реакции, още повече, че това няма никакво отношение към интересуващия ни случай. Ще отбележим само едно: понеже в съня си хората не старееха, някои събудили се изглеждаха по-млади от депата си. Затова понятието възраст изгуби до голяма степен смисъл и за пръв път в историята на човечеството всеки действително имаше толкова години, на колкото изглеждаше.

А сега да разкажем историята на необикновения сомнонавт. Една сутрин, когато на пазачите в един морфисанаториум омръзна да играят карти и шах, те станаха и започнаха да се разхождат тихо из галериите. Изведнъж — о, ужас! — забелязаха, че една от нишите (номерът ѝ, 67869, стана известен в целия свят) е празна. В нея лежеше, или по-точно трябваше да лежи сомнонавт-ветеран, който беше проспал шестнадесет години и му предстояха още четири години сън. Той беше главният герой на един финансов скандал, разиграл се преди седемнадесет години.

Когато пазачите огледаха внимателно празната ниша, те решиха, че сенъор № 67869 е отвлечен — друго обяснение бе невъзможно. Подобно нещо се бе случвало само един единствен път в Торонто преди пет години, когато бяха откраднали красива девойка-сомнонавт. Похитителят се оказа смъртно влюбен в нея. Оттогава всички посещения в морфисанаториумите ставаха под строгия контрол на администрацията. Но в случая със сенъор № 67869 възможността за похищение по любовни подбуди бе изключена: той беше на преклонна възраст и във външността му нямаше нищо от онова, което би могло да възбуди нечия страст.

За случилото се незабавно съобщиха в администрацията, а тя на свой ред уведоми полицията.

Повторните изследвания на празната ниша не дадоха резултат. Само след броени минути вестниците разнесоха новината с напълно оправдана тревога. „Не може да се спи спокойно!“ — крещяха заглавките на най-популярния от тях.

Към десет часа сутринта, когато всичко малко се поуспокои, в кабинета на главния лекар се втурна, тежко дишайки, един санитар.

— Докторе, сенъор №67869 се завърна!

— Как така се завърна?

— Ами лежи си в нишата.

— Какво?!?

— Вижте сам!

Главният лекар, а след него и всички лекари и санитарни, които срещна по пътя си, се втурнаха към галерията.

И наистина сомнонавт № 67869 лежеше в своята ниша в обичайната поза.

Главният нареди незабавно да пренесат спящия в медицинския кабинет и щателно да го прегледат. Снеха туниката на сеньор №67869 и пристъпиха към прегледа.

Резултатът беше безпрецедентен и зашеметяващ: краката на сеньор №67869 бяха мръсни. Той беше ходил с тях — в това нямаше никакво съмнение. Взеха решение завръщането на беглеца да се пази в най-строга тайна, а по-нататъшните разследвания на всички обстоятелства по случая да се водят само от персонала на морфисанаториума.

Пренесоха сеньор №67869 обратно в нишата му.

През тази нощ главният лекар нареди да се установи непрекъснато наблюдение и понеже естеството на случилото се оставаше пълна загадка, добави наблюдението да се води незабелязано.

Вечерта почти целият персонал остана по местата си. Главният лекар се спотаи с пазача близо до наблюдаваната ниша.

До полунощ сеньор №67869 остана неподвижен, но малко след това, когато главният лекар вече се канеше да иде в кабинета си и да се подкрепи, от нишата се дочу лек шум и всички видяха как този, когото после започнаха да наричат „несвършения сомнонавт“, бавно, със сомнамбулно точни движения започна внимателно да повдига отвътре стъклото на нишата. Когато го отмести, меко се плъзна от своята полица, разположена достатъчно високо от пода на галерията. Бавно, но уверено, със застинало изражение и отпуснати като прекършени клони ръце сеньор №67869 закрачи по галерията към централното фоайе. След него, без да вярват на очите си, тръгнаха на известно разстояние главният лекар и двамата му млади помощници.

Бавничко, но твърде ловко знаменитият оттогава сомнонавт отвори входната врата, излезе на улицата и тръгна по нея, като се придържаше навътре към сградите. Лекарите захвърлиха белите си престилки, без да спират (за щастие в този час по улицата нямаше минувачи), и го последваха.

Със същите бавни и уверени стъпки сеньор №67869 пресичаше една след друга улици и площади и след около час всички се озоваха в един от крайните квартали.

Макар и отдалечен, районът беше гъсто населен и в него преобладаваха гарсоньерите, наемани от любителите на веселието и

по-свободния начин на живот.

Откъде необикновеният сомнонавт измъкна ключа, с който отключи входната врата, лекарите така и не забелязаха. Вратата хлопна зад него и те останаха на улицата. Колкото и да звъняха и да крещяха пред остъклената врата, отвърна им само мъртво мълчание. Можеха да повикат някого или да разбият ключалката, но това не влизаше в плановете на главния лекар. Той каза:

— Ще го почакаме тук до сутринта, когато ще тръгне обратно.

До осем и половина нищо ново не се случи.

В осем и половина портиерът отключи входната врата. След още десет минути тя се отвори и се появи сомнонавтът.

Главният лекар и помощниците му отново го проследиха. При вида на сомнонавта в сива туника, със застинало, неживо лице малобройните в този час минавачи оставаха като вкаменени, а неколцина, узнали за изчезването му от вестниците и за предположението, че е бил похитен, зарязаха собствените си работи и тръгнаха след него. Главният лекар трябваше през цялото време да обяснява, че именно той наблюдава сомнонавта и да моли любопитните, които се присъединяваха по пътя, да не го приближават твърде много.

До вратите на морфисанаториума пристигна тълпа от повече от сто души.

Сеньор № 67869 влезе във фоайето, а после, без да ускорява крачките си, се отправи към своята галерия. Там, макар с известни усилия, той се вмъкна в нишата и си легна.

* * *

Новината, както и трябваше да се очаква, за миг обиколи целия град и стана известно, че през следващата нощ ще се постараят да изяснят защо сомнонавтът излиза от морфисанаториума. Към полунощ всички улици, по които трябваше да мине той, бяха вече задръстени от народ и когато на входната врата се показа сеньор № 67869, а на няколко крачки след него главният лекар и помощниците му, полицията трябваше да им разчиства пътя.

Бяха предупредили вече портиера и този път всичко трябваше да протече гладко.

През изтеклия ден се изясни един факт, който страшно възмути семейството на странния сомнонавт: оказа се, че още преди да легне в морфилия, той без тяхно знание бе наел за себе си отделна квартира — именно тази, към която се бе отправил сега.

След невъзмутимо шествувания сомнонавт се тълпеше процесия от фоторепортьори, представители на телевизията и безброй зяпачи. С голям труд полицията успяваше да му проправя път, а когато сеньор №67869 стигна до сградата, към която се беше запътил, стана още по-трудно да се удържи тълпата — всички искаха да влязат и да видят какво ще прави той. Главният лекар нервно изиска от полицаите да не пускат никого: ставаше дума за една научна проблема и само хората на науката трябваше да се занимаят с нейното разрешение. Никой, освен той и помощниците му, не биваше да бъде допуснат в сградата.

Тримата се изкачиха след сомнонавта по стълбите до втория етаж. Сеньор №67869 се наведе, измъкна един ключ под изтривалката и внимателно, сякаш да не събуди някого отвори леко вратата и я заключи отвътре. Главният лекар почака няколко секунди, а после с предварително приготвен ключ я отключи отново и заедно с помощниците си влезе в квартирата.

Както разказваха после, лекарите видели следното: сомнонавтът се изкъпал, измил си зъбите, после отишъл в спалнята, снел си туниката, сложил си пижамата, угасил лампата и си легнал. Главният лекар светнал отново и тримата видели, че сеньор №67869 спи дълбок безгрижен сън. В квартирата нямало никой друг.

Ситуацията се прояснила. Тримата лекари останали до леглото на спящия да чакат утрото. Както и предполагали, щом будилникът звъннал (сомнонавтът го бил навил, преди да легне), той станал, снел пижамата, облякъл туниката, която вечерта бил акуратно метнал на облегалката на стола, отново си измил зъбите, отворил вратата на жилището, излязъл, заключил вратата, сложил ключа под изтривалката и както предишната сутрин поел обратния път.

Не знаели какво да правят с него сега. Опитали да го поставят в друга ниша, но където и да го слагали, в полунощ сеньор № 67869 неизменно ставал и отивал да спи в квартирата си. И ако не намерел свободен изход, ако вратата към улицата била заключена, той започвал

да прави такива усилия да я отвори, че имали опасения за здравето му. Съгласно неговата собствена писмено изразена воля и заплатената от него сума, му предстояло да спи още четири години и нямали никакви основания да го събудят преди срока.

Минали години. Хората постепенно свикнали с „човекът с два съня“, свикнали да го виждат как в полунощ напуска морфисанаториума и се отправя към ергенската си квартира, където специално наета прислуга поддържала ред и чистота. И вече никой не се учудвал, когато срещнел безмълвната фигура в сива туника, крачеща от Морфисанаториума до квартирата и обратно.

Единственият човек, който не успял да се примири с положението, била съпругата на сеньор № 67869, която през цялото време се възмущавала.

— Но защо, обяснете ми, защо той ходи да спи в тая отвратителна квартира, а не у дома, в нашата спалня!

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 52/1976 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.